

Jaciment prop la Móra

Tagamanent

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Prop de Sant Cebrià de la Móra, al Pla de la Calma
Emplaçament: A uns 50 m a l'est de l'ermita de la Móra pel camí que porta al Pla de la Calma.

Coordenades:

Latitud: 41.78687
Longitud: 2.31545
UTM Est (X): 443118
UTM Nord (Y): 4626340

Classificació

Número de fitxa: 08276 - 12
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Mesozoic
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: Encara es poden observar les marques de l'extracció.
Protecció: Inexistent
Observacions protecció: Es proposa que sigui pública i nacional.
Número inventari: 1221 (memòria)
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00076
Fitxes associades:
[Jaciment prop Vedruna](#)
Autoria de la fitxa: Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa: dj., 15/03/2001 - 01:00

Descripció

Jaciment situat en un terreny erm, en una zona de landes, i amb presència aïllada d'arbres. Les restes ocupaven una superfície de 2 m quadrats. El Pla de la Calma és una plana d'erosió formada geològicament per gresos i argiles vermelles de l'estrat denominat Buntsandstein, el més antic de l'era secundària. La textura granulosa de les gresoses fa difícil la fossilització d'animals i plantes, tot i que s'havien documentat alguns exemplars d'ossos i fulles. Aquests gresos són d'origen continental i formarien una mena de costa pantanosa perfectament habitable. La troballa consistí en una àrea d'ossos fòssils. Aquests, de color blanc i gris que destacava sobre la base que era de pedra rojenca, l'anomenada "pedra del Figaró". Associat a la fàcies Buntsandstein i dins la formació del jaciment de vertebrats del Montseny també es van localitzar petjades de rèptil, fragments de troncs, fulles i pol·len. La troballa principal consistí en part d'un crani de Laberintodont, un amfibi del triàsic, anterior als dinosaures. Els laberintodons apareixen a mitjans del devonià i s'associa la seva extinció a finals del triàsic, però recents troballes indiquen la seva presència en el juràssic i fins i tot en el cretaci. Aquests animals es caracteritzen perquè tenen plecs a la dentina, ullals en alguns ossos del paladar i vèrtebres compostes per més d'un element, amb 4 potes. Aquesta associació constitueix la fauna dominant durant el carbonífer i principi del permian abarçant els amfibis de majors dimensions que han existit, en algunes espècies amb un crani de més d'un metre de longitud. També inclou l'únic grup d'amfibis d'hàbitats marins.

Observacions:

Els treballs es portaren a terme el juny de 1990, i la restauració es va fer al 1993 entrant en un projecte CIRIT el 1994. Està publicat a la revista LAURO, Granollers i el Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya té la memòria arqueològica.

Història

Aquesta troballa es realitzà gràcies a l'avís fet per Emili Ramon i Pere Font, dos afeccionats a l'arqueologia que en una de les seves sortides al Montseny trobaren un conjunt que identificaren com a ossos. Aquestes estructures corresponien a dues unitats fòssils diferents: una formada per diferents vèrtebres fusionades en un bloc de gressos vermells; i l'altre, un conjunt d'ossos no identificables i situats a prop de la Móra. Aquesta informació arribà al Museu de Granollers i per intercessió del seu conservador Antoni Arrizabalaga, es notificà al Servei d'Arqueologia i a l'Institut Paleontològic Miquel Crusafont. En una primera inspecció visual, JV Santafé, va creure que es tractava d'un rèptil cocodrilià. Es difícil establir paral·lels d'aquesta època, ja que en contextos semblants només s'havien trobat restes disperses d'algun rèptil (ex. *Chirotherium*) i petjades. Intervenció arqueològica que es realitzà els dies 27, 28 i 29 de juny de 1990, consistí en l'extracció de restes d'un vertebrat fòssil del Buntsandstein per Angel Galobart i Lorente de l'Institut Paleontològic Miquel Crusafont de Sabadell.

Bibliografia

AAVV. (1990). "Descobreixen al Figaró un fòssil de 240 milions d'anys". El 9 Nou, 2 juliol de 1990, p. 15. AAVV. (1990). "Troballa de fòssils a la Calma". Plaça Gran, 5 de juliol 1990. GAETE, R.; GALOBART, A. (1990). Informe dels treballs de restauració i estudi de les restes fòssils del jaciment triàsic de la Móra. Tagamanent. Vallès Oriental. Memòria d'excavació. Servei d'Arqueologia de Catalunya (inèdit). GAETE, R.; GALOBART, A. (1995). Triàsic, el laberintodont del Montseny. Museu de Granollers,

Ciències Naturals, Institut Paleontològic Miquel Crusafont. Granollers. GAETE, R.; GALOBART, A.; ROS, X. (1993). "El Laberintodont de la Calma. Un amfibi de 230 milions d'anys trobat al Montseny". Lauro, 5. Granollers. p. 27-40. GAETE, R.; GALOBART, A.; PALOMAR, J.; MARZO, M. (1994). "Hallazgo de Parotosuchus sp (Amphibia Temnospondyli) en las facies Buntsandstein del Pla de la Calma (cordilleras costeras catalanas)". Resultados preliminares. Geogaceta 16, Madrid, p. 61-63. GAETE, R.; GALOBART, A.; PALOMAR, J.; MARZO, M. (1996). "Primeros resultados sistemáticos y bioestratigráficos del yacimiento de tetrápodos fósiles de las facies Buntsandstein de la Móra. (Pla de la Calma, Barcelona)". Cuadernos de Biología Ibérica, 20, Madrid, p. 331-345.

*Masochirus del
laberintodint del
Montseny.*

*Crani i cranis reconstruït
del laberintodint del
Montseny.*

